

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. Потебні
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Наталія МЕТЕЛЕНКО

(ім'я, прізвище)

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки магістра
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
освітньо-професійна програма «Управління державними та місцевими фінансами»

Укладач Дятлова Ю. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОП

(підпис) І.О. Клопов
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Протокол № 1 від "30" серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради

(підпис) Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Відповідальний за секцію «Економічні науки»

(підпис) О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Кількість кредитів – 3	Обов’язкова	
		Цикл загальної підготовки обов’язкова	
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		1-й	1-й
Освітньо-професійна програма Управління державними та місцевими фінансами	Змістових модулів – 8	Лекції	
		14 год.	4
		Практичні	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 16	56 год.	4
		Самостійна робота	
		20 год.	82
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації» є формування у здобувачів знань з теоретико-методологічних засад глобалізації, вміння їх використовувати для визначення сучасних тенденцій і проблем світового економічного розвитку із застосуванням методів глобального аналізу щодо умов і чинників процесів глобалізації, механізмів функціонування глобальної економіки.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації» є: з'ясування сутності глобалізації як концепції та методології; визначення впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; ідентифікація із застосуванням методів глобального аналізу основних тенденцій світового розвитку; виявлення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту; аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку; визначення механізмів управління процесами глобалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Загальні компетентності:</p> <p>– ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>Методи: Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з навчально-методичними посібниками). Практичні методи (творчі завдання, контрольні роботи). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>– СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері управління державними фінансами (на макро-, мезо- та макрорівнях).</p> <p>– СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері управління фінансами на макро-, мезо- та макрорівнях з урахуванням регіональних особливостей.</p>	<p>Методи: Дослідницький (самостійна робота, індивідуальні завдання). Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Практичні методи (творчі завдання, складання, контрольні роботи). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення реальних ситуацій).</p>

1	2
<p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ПРН2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері управління фінансами (на макро-, мезо- та макрорівнях). – ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері управління державними та місцевими фінансами, зокрема, фінансами промислового регіону. 	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий) Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовим модулем.</p>

Міждисциплінарні зв'язки. Опанування дисципліни опирається на базові економічні дисципліни попереднього рівня вищої освіти. Набуті при вивченні цієї дисципліни результати навчання та компетентності необхідні студентам при виконанні аналітичних досліджень, під час реферування зовнішніх наукових текстів (статей, монографій, відкритих Інтернет - джерел тощо), підготовки власних наукових публікацій, при написанні кваліфікаційної магістерської роботи, а також у подальшій професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади глобалізації

Змістовий модуль 1. Часові межі феномена глобалізації. Сучасна методологія глобалістики.

Глобалізація як результат людської діяльності. Основні ознаки процесу глобалізації. Характеристика базових концепцій і підходів до визначення часових меж глобалізації. Сутність категорії «глобалістика». Становлення і розвиток глобалістики як науки. Етапи становлення глобалістики як науки. Напрями глобалістики. Характеристика основних проблем глобалістики.

Змістовий модуль 2. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Становлення глобальної економіки.

Наукові школи дослідження глобалістики. Еколого-економічна школа

або «Школа глобальної екології». Школа мітозу біосфер. Школа контрольованого глобального розвитку. Школа світсистемного аналізу. Концепція "Межі зростання". Концепція "Сталого розвитку". Глобалістика, як міждисциплінарна наука.

Сутність та особливості глобальної економіки. Становлення глобальної економіки як науки. Унікальні характеристики глобальної економіки: неймовірна рухливість фінансового капіталу, глобальна мережа комунікацій, зростаючий міжнародний поділ праці.

Змістовий модуль 3. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.

Поняття та еволюція локальних цивілізацій. Розвиток глобальних економічних процесів в контексті сучасних цивілізаційних концепцій. Становлення сучасної глобалізації. Цивілізаційні виміри стратегій економічного глобалізму.

Змістовий модуль 4. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації.

Характеристика сучасного етапу глобалізації: прояви дуалізму. Концепції регіоналізму та характер співвідношення «регіоналізм – глобалізм» у світовому економічному розвитку: регіоналізм – форма глобалізму чи його контртенденція». Діапазон і характер критики глобальних економічних процесів. Передумови, принципи і програми антиглобалізму та альтерглобалізму.

Розділ 2. Тенденції сучасного етапу глобалізації

Змістовий модуль 5. Парадоксальна природа глобальних трансформацій

Глобальні трансформації: їх сутність та основні суперечності. Позитивні та негативні риси глобалізації. Глобальні економічні парадокси: зміст і об'єктивна природа. Глобальні кризи. Передумови виникнення і характер протікання. Сутність, види та класифікація фінансових криз.

Змістовий модуль 6. Альтерглобалізм та його форми

Сутність та принципові особливості альтерглобалізму. Антиглобалістські рухи: ідеологія і програми, мотивація і результати. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. Загальні цілі антиглобалізму. Основні види діяльності антиглобального руху. Глобалізація й бідність. Бідність як глобальна проблема. Основні сценарії світового розвитку і динаміки бідності. Вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності.

Змістовий модуль 7. Глобальна економіка як прогностична реальність. Регулятивні механізми глобальної економіки.

Інтернаціоналізація світового відтворювального процесу. Особливості функціонування сучасних глобальних ринків. Сутність і еволюція міжнародного бізнесу.

Глобальна система економічного регулювання, її об'єкти та суб'єкти. Характеристика регулятивних інститутів глобальної економіки. Головні протиріччя і проблеми глобального регулювання економіки. Функції держави в умовах глобалізації.

Змістовий модуль 8. Міжнародні стратегії глобалізації. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.

Моделі економічного розвитку. Особливості економічних стратегій розвитку розвинених країн. Економічні стратегії США. Стратегії економічного розвитку Японії. Особливості формування стратегій розвитку країн транзитивної економіки. Специфіка економічних стратегій країн, що розвиваються.

Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності. Напрями економічного розвитку України в умовах глобалізації. Необхідність інтеграції національного промислового комплексу до світової промислової системи. Шляхи вирішення проблеми національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні Заняття, год		Семінарські/ Практичні /лабораторні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	9	9	1	2	1	7		6	3	5	8	
2	9	9	1	2		7	1	6	3	5	8	
3	8	8	1	1	1	7		8	2	5	7	
4	8	8	1	1		7	1	8	2	5	7	
5	9	9	1	2	1	7		6	2	5	7	
6	9	9	1	2		7	1	6	2	5	7	
7	9	9	1	2	1	7		6	3	5	8	
8	9	9	1	2		7	1	6	3	5	8	
Усього за змістові модулі	70	70	8	14	4	56	4	52	20	40	60	
Підсумковий семестровий контроль залік	30								40		40	
Загалом		90								100		

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		о/дист.ф.	з./дист.ф.
1	Часові межі феномена глобалізації. Сучасна методологія глобалістики	2	1
2	Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Становлення глобальної економіки	2	
3	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	1	1
4	Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	1	
5	Парадоксальна природа глобальних трансформацій	2	1
6	Альтерглобалізм та його форми	2	
7	Глобальна економіка як прогностична реальність. Регулятивні механізми глобальної економіки	2	1
8	Міжнародні стратегії глобалізації. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	2	
Разом		14	4

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин	
		о/д.ф.	з/дист.ф.
1	Часові межі феномена глобалізації. Сучасна методологія глобалістики	7	
2	Школи і міждисциплінарний статус глобалістики. Становлення глобальної економіки	7	1
3	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	7	
4	Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	7	1
5	Парадоксальна природа глобальних трансформацій	7	
6	Альтерглобалізм та його форми	7	1
7	Глобальна економіка як прогностична реальність. Регулятивні механізми глобальної економіки	7	
8	Міжнародні стратегії глобалізації. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	7	1
Разом		56	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тест 1	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 0,5бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 3 бали	3
	Практичне завдання 1	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 1	2			8
2	Тест 2	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 0,5бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 3 бали	3
	Практичне завдання 2	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: метод. рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 2	2			8

1	2	3	4	5
3	Тест 3	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 4. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 2 бали	2
	Практичне завдання 3	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 3	2			7
4	Тест 4	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 4. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 2 бали	2
	Практичне завдання 4	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 4	2			7

1	2	3	4	5
5	Тест 5	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 4. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 2 бали	2
	Практичне завдання 5	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 5	2			7
6	Тест 6	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 4. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 2 бали	2
	Практичне завдання 6	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 6	2			7

1	2	3	4	5
7	Тест 7	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 3 бали	3
	Практичне завдання 7	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 7	2			8
8	Тест 8	Участь в обговоренні питань семінарських занять (опитування), участь у дискусіях, участь в обговоренні проблемних питань, тестування.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали. Максимально за дискусію, проблемне питання – 3 бали	3
	Практичне завдання 8	Участь у розв'язанні ситуаційних вправ, якість підготовки та презентації індивідуальних завдань (рефератів), якість виконання завдань для самостійного опрацювання. Вимоги до виконання та оформлення: методичні рекомендації щодо підготовки практичних занять завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при презентації роботи. Загальна максимальна сума балів – 5 балів.	5
Усього за ЗМ 8	2			8
Усього за змістові модулі	16			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Тестування	Питання для підготовки: див. питання до ЗМ 1 - ЗМ 6. Тестування передбачає обмежену у часі (1 година 20 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 40. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль	1			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Липов В.В. Глобальна економіка : навч. посіб. ; у 2 ч. Ч. 1: Сучасний стан, проблеми та перспективи глобального розвитку. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 285 с.

2. Липов В.В. Глобальна економіка : навч. посіб. ; у 2 ч. Ч. 2: Теоретичні засади глобальних досліджень. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 348 с.

3. Ковтун О.І., Куцик П.О., Башнянин Г.І. Глобальна економіка. Львів: Видавництво Львівська комерційна академія, 2014. 704 с.

4. Радзієвська С.О. Глобальна економіка : конспект лекцій для студ. екон. напрям. підгот. усіх форм навч. Київ : СІК ГРУП УКРАЇНА, 2015. 218 с.

5. Тарасевич В. М. Економічна теорія. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ : [затв. М-вом освіти і науки України]. Київ : Знання, 2012. 143 с.

Додаткова:

1. Бочан, І. О., Михасюк І. Р. Глобальна економіка : підручник Київ : Знання, 2007. 403 с.
2. Дахно І. І. Світова економіка : навч. посібник для ВНЗ. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: ЦУЛ, 2008.
3. Іващенко О. В. Економіка міжнародної інвестиційної діяльності : навч.-метод. пос. для студ. ЗДІА спец. 8.050107 «ЕП» ден. та заоч. форм навчання. Запоріжжя : ЗДІА, 2010. 80 с.
4. Суліма Є. М., Шепелев М. А. Глобалістика : підручник. Київ : Вища школа, 2010. 544 с.
5. Шепелев М. А. Глобалізація управління як мегатенденція сучасного світового розвитку: монографія. Київ : Генеза, 2004. 512 с.
6. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини: Модуль І, ІІ. Світова система господарювання : навч.-практ. посібник для внз / М-во освіти і науки України. Київ : Професіонал, 2008. 368 с.
7. Мамотенко Д. Ю. Міжнародні економічні відносини: навч.-метод. посібник для студ. ЗДІА спец. 6.030601 «МО» ден. та заоч. форм навчання. Запоріжжя : ЗДІА, 2011. 180 с.
8. Трофимова В. В. Самодостатня Україна: закономірності розвитку в епоху глобальної інтеграції: монографія / ПВНЗ «Крим. ін-т бізнесу Ун-ту економіки та управління». Сімферополь : Таврида, 2012. 207 с.
9. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посібник для внз : [рек. М-вом освіти і науки України] /; М-во аграр. політики та продовольства України. Миколаїв. нац. аграр. ун-т. Київ : ЦУЛ, 2014. 208 с.
10. Соснін О. В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток : (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) : навч. посібник /; М-во освіти і науки України. Київ : ЦУЛ, 2015. 554 с.

Інформаційні ресурси:

1. Міжнародні документи. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/c>.
2. Євроінтеграція. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/tag/yevrointegraciya>.
3. Статистична звітність емітентів України URL : www.smida.gov.ua/db/emitent.
4. UNCTAD Statistics. URL : <https://unctad.org/statistics>.
5. EUROSTAT. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.